

Činnosť spoločnosti ORID

Spoločnosť ORID, s.r.o. (Organizátor regionálnej integrovanej dopravy, ďalej len ORID) v období september 2010 až august 2011 plynule nadviazal na činnosť z predchádzajúceho obdobia. ORID sa naďalej venoval riešeniu aktuálnych problémov v rámci verejnej dopravy, ale aj iným činnostiam, ktoré priamo alebo nepriamo súviseli s verejnou prepravou osôb v regióne Košického kraja. ORID spolupracoval s jednotlivými dopravcami v kraji a odborom dopravy Úradu Košického samosprávneho kraja (Ú KSK).

Z hľadiska vstupu do povedomia odbornej verejnosti bola pre ORID dôležitá Medzinárodná konferencia „Verejná osobná doprava“, konajúca sa v Bratislave v dňoch 6. – 8. septembra 2010. Za účasti 110 prihlásených odborníkov z oblasti dopravy z Rakúska, Poľska, Českej a Slovenskej republiky zástupca ORID-u prezentoval odbornej verejnosti vznik a zameranie činnosti organizátora regionálnej integrovanej dopravy v Košickom kraji.

Následne sa ORID, ako člen Českej asociácie organizátorov verejnej dopravy (ČAOVD), podieľal na príprave zasadnutia v Kladrubách nad Labem materiálom „Aktuálny stav vývoja a štandardizácie odbavovacích systémov v SR.“ Ďalej spolupracoval na príprave seminárov pod názvom „Spracovanie dopravných plánov“ a „Jednotná metodika spracovania strednodobých plánov dopravnej obsluhy územia prostriedkami hromadnej dopravy osôb,“ ktoré sa uskutočnili na Ministerstve dopravy Českej republiky v Prahe. Jesenné rokovanie ČAOVD v zmysle plánu organizuje ORID v Košiciach (október 2011 – 15. členská schôdza).

O cieľoch a hlavných úlohách integrovaného dopravného systému v Košickom kraji bol v januári 2011 vydaný propagačný materiál, ktorý slúži na prezentovanie spoločnosti ORID.

Uvedená činnosť svedčí o tom, že ORID vstúpil do povedomia odbornej verejnosti v oblasti dopravy a jej integrácie. Praktické skúsenosti ORID preberá od Českých organizátorov verejnej dopravy a spolupracuje v rámci SR s organizátorom Bratislavskej integrovanej dopravy (BID a.s.)

Jedným z hlavných cieľov našej spoločnosti je aktívne pracovať na pristúpení mesta Košice do spoločnosti ORID, s.r.o.. Pristúpenie mesta Košice umožní zaktivizovať proces praktickej integrácie verejnej dopravy spoluprácou dopravcov v kraji (eurobus, a.s.; SAD Michalovce, a.s.; Dopravný podnik mesta Košice, a.s. a ZSSK).

Prvé rokovanie s novým vedením Magistrátu mesta Košice sa uskutočnilo 7.januára 2011, kde zástupca ORID-u prezentoval doterajšiu činnosť spoločnosti. Následne sa uskutočnilo ďalšie rokovanie 11. marca 2011 za účasti predsedu Košického samosprávneho kraja (KSK) a primátora mesta Košice, na ktoré sme pripravili prezentáciu o spoločnom postupe KSK a mesta Košice pri budovaní dopravnej infraštruktúry a systému integrovanej dopravy. Uvedený cieľ sa doposiaľ nepodarilo dosiahnuť a z toho dôvodu ORID bude v tejto oblasti spolu s Odborom dopravy KSK vyvíjať ďalšie aktivity.

Aktívne sme sa zúčastňovali rokovaní pracovnej skupiny Integrovaného dopravného systému koľajovej dopravy (IDS K) pri MDVRR SR pre budovanie integrovaného dopravného systému (IDS) v Košickom regióne. Pracovná skupina IDS K sa zaoberá riešením budovania dopravnej infraštruktúry financovanej z fondov Európskej únie (EÚ) z Operačného programu doprava (OPD) pre roky 2007 – 2013.

V súčasnosti spolupracujeme aj so zástupcami Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. (ZSSK). Na spoločných rokovaníach zástupcovia ZSSK podali informáciu o zavádzaní taktovej dopravy na trati Košice – Humenné a iných príľahlých tratiach. Zúčastnili sme sa parciálnych porád železníc, na ktorých boli prerokované návrhy zmien v cestovných poriadkoch pripravovaných na obdobie 2011/2012. ZSSK sme prezentovali koncepciu budovania integrovaného dopravného systému v Košickom kraji.

Nový návrh zákona o cestnej doprave, rovnako ako súčasné znenie zákona č. 168/1996 Z. z., nerieši postavenie organizátorov regionálnej integrovanej dopravy (obchodných spoločností) voči vyšším územným celkom (najmä ich práva a povinnosti a hlavne čiastočný presun kompetencií). Spracovali sme pripomienky k novelizácii zákona o cestnej doprave. Akceptovanie zásadných pripomienok vytvorí podmienky pre efektívnosť činnosti jednotlivých organizátorov regionálnej integrovanej dopravy a zlepší ich postavenie voči dopravcom. Za hodnotené obdobie sme zamerali svoju činnosť na riešenie uvedených projektov :

A. Štúdia Terminál integrovanej osobnej prepravy Moldava nad Bodvou mesto

V štúdií ORID riešil analýzu súčasného stavu dopravnej obslužnosti v oblasti Moldavy nad Bodvou s cieľom podrobne poznať prepravné potreby obyvateľov uvedenej oblasti. Tiež poukázať na možnosti jeho využitia ako prestupového uzlu verejnej hromadnej dopravy. Štúdia zároveň slúži ako zdroj podkladov pre potreby jednotlivých rokovaní pri výstavbe TIOP Moldava nad Bodvou mesto. V súčasnej dobe štúdia ma charakter čiastkových výstupov, ktoré zahŕňajú:

- spracovanie prepravných prúdov cestujúcich využívajúcich prímestskú autobusovú dopravu za obdobie jedného týždňa (6. – 12. decembra 2010) v hodinových intervaloch z rozdelením cestujúcich podľa typu zakúpeného cestovného lístka,
- analýzu počtu nastupujúcich a vystupujúcich cestujúcich na jednotlivých autobusových zastávkach v regióne Moldavy nad Bodvou,
- vyťaženosť a obsadenosť spojov železničnej dopravy s počtami nastupujúcich a vystupujúcich cestujúcich na jednotlivých železničných staniach a zastávkach v úseku Košice – Moldava nad Bodvou – Turňa nad Bodvou – Rožňava,
- pentlogram pre región Moldavy nad Bodvou a grafické znázornenie smerovania cestujúcich z mesta Moldava nad Bodvou,
- analýzu súčasného vedenia liniek prímestskej autobusovej dopravy.

B. Analýza spojov autobusovej linky 802 433 Košice – Prešov – Bardejov – Bardejov, Bardejovské kúpele

Analýza autobusovej linky bola spracovaná na základe dohody s Odborom dopravy Ú KSK. Analýza pozostáva z troch častí:

- charakteristiky linky 802 433,
- analýzy párových spojov linky 802 433,
- analýzy jednotlivých spojov linky 802 433 a návrhu možných opatrení.

V tretej časti boli spracované základné údaje o jednotlivých spojoch linky (časy odchodov a príchodov, počty prepravených cestujúcich, priemerný počet prepravených cestujúcich na jednotlivých spojoch, tržba, tržba pripadajúca na ubehnutý km a tiež aj zisk alebo strata, ktoré vychádzali z priemerných nákladov na obehnutý km dopravcu. Každý spoj je vyhodnotený podrobnejšie za určité časové obdobie, pričom sa sledovala obsadenosť spojov v jednotlivých úsekoch ich trasy, priemerná prepravná vzdialenosť cestujúcich, ako aj využitie jednotlivých nácestných zastávok.

Výsledkom analýzy je návrh možných úprav prevádzky jednotlivých spojov linky, ktorý bol Odborom dopravy Ú KSK zaslaný dopravcovi. Návrhy jednotlivých úprav budú prerokované na parciálnych poradách s autobusovými dopravcami a starostami obcí.

C. Tvorba štatistických podkladov

Od začiatku platnosti súčasného cestovného poriadku sa venujeme štatistickému vyhodnocovaniu spojov jednotlivých liniek prímestskej autobusovej dopravy, ktoré sú prevádzkované spoločnosťami eurobus, a. s. a SAD Michalovce, a. s. Jednotlivé spoje sú vyhodnocované v mesačných intervaloch. Pri každom spoji sledujeme počet vykonaných spojov v sledovanom mesiaci, počet prepravených osôb, priemerný počet prepravených osôb na spoji, tržbu pripadajúcu na ubehnutý km, tržbu pripadajúcu na jedného cestujúceho, jazdný výkon, náklady vypočítané na základe dopravcami poskytnutých priemerných nákladov pripadajúcich na ubehnutý km a pripadajúci zisk alebo strata. Uvedené podklady budú tvoriť základ pri parciálnych poradách k cestovnému poriadkom pre obdobie 2011/2012, ale aj v prípade iných potrieb pri organizovaní dopravy v Košickom kraji. Uvedené štatistiky pomôžu pri efektívnejšom využívaní verejnej autobusovej dopravy a budú slúžiť pri príprave zmlúv o službách vo verejnom záujme medzi KSK a dopravcami.

Hospodárenie spoločnosti ORID

Spoločnosť ORID je financovaná na základe zmluvy o poskytnutí dotácie na úhradu prevádzkových nákladov, ktorá bola podpísaná 7. apríla 2010, medzi Košickým samosprávnym krajom a ORID. V rozpočte na rok 2010 pre ORID bola schválená dotácia vo výške 132.000,00 €. Z tejto schválenej sumy 5.000,00 € predstavuje základné imanie spoločnosti, 400,00€ bolo použitých na úhradu poplatkov pri vzniku a zápise spoločnosti do obchodného registra. Z pôvodnej výšky dotácie 126.600,00 € bolo v skutočnosti poukázaných na účet spoločnosti 70.600,00 € z dôvodu úsporných opatrení KSK. Po účtovnej závierke roku 2010 spoločnosť vykazovala stratu vo výške 125,54 € po zdanení, ktorá bola preúčtovaná na účet č. 429 – Neuhradená strata minulých rokov. Prehľad nákladov za rok 2010, ktoré vychádzajú z finančných výkazov spoločnosti je v tabuľke. č.1

Tabuľka č.1

Prehľad nákladov spoločnosti ORID, s.r.o. za rok 2010, t.j. od 01.03.2010 do 31.12.2010			
Číslo účtu	Názov účtu	Plán v Eur	Skutočnosť v Eur
501	Spotreba materiálu	26 000,00	19 452,65
502	Spotreba energie	1 900,00	1 300,00
511	Opravy a udržiavanie	2 800,00	451,01
512	Cestovné	6 600,00	4 202,38
513	Náklady na reprezentáciu	200,00	93,72
518	Ostatné služby	39 800,00	4 673,24
521	Mzdové náklady	34 400,00	28 922,92
524	Zákonné sociálne zabezpečenie	12 100,00	9 856,32
527	Zákonné sociálne náklady	1 400,00	1 132,16
528	Ostatné sociálne náklady	500,00	377,57
538	Ostatné dane a poplatky	300,00	97,90
548	Ostatné náklady na hosp. činnosť	0,00	0,01
563	Kurzové straty	200,00	36,95
568	Ostatné finančné náklady	200,00	88,10
591	Daň z príjmov	200,00	81,09
SPOLU		126 600,00	70 766,02

Rozdiel medzi plánom a skutočnosťou vznikol hlavne z dôvodu, že v položke účtu č. 518 – Ostatné služby bolo plánovaných 33.000,00 € na objednanie si štúdií od externých dodávateľov, ktoré sa v roku 2010 z dôvodu úsporných opatrení KSK nerealizovali.

Po predložení návrhu na rozpočet a plánu práce na rok 2011 bola pre spoločnosť Úradom KSK schválená výška dotácie v sume 100.000,00 €. Finančné prostriedky sú posielané na účet v štvrtročných splátkach, vždy po predložení finančných výkazov za predchádzajúci štvrťrok a Správy o činnosti spoločnosti ORID, s.r.o. Do dnešného dňa boli spoločnosti vyplatené tri splátky v celkovej sume 75.000,00 €, ktoré boli použité na úhradu jednotlivých nákladov zobrazených v tabuľke č.2.

Tabuľka č.2

Prehľad nákladov spoločnosti ORID, s.r.o. za obdobie od 01.01.2011 do 31.08.2011			
Číslo účtu	Názov účtu	Plán v Eur	Skutočnosť v Eur
501	Spotreba materiálu	11 130,00	1 308,05
502	Spotreba energie	570,00	489,64
511	Opravy a udržiavanie	400,00	0,00
512	Cestovné	4 200,00	2 803,60
513	Náklady na reprezentáciu	200,00	99,12
518	Ostatné služby	7 720,00	2 703,97
521	Mzdové náklady	29 500,00	28 195,13
524	Zákonné sociálne zabezpečenie	10 400,00	9 819,15
527	Zákonné sociálne náklady	1 200,00	1 037,50
528	Ostatné sociálne náklady	400,00	353,11
538	Ostatné dane a poplatky	100,00	4,20
548	Ostatné náklady na hosp. činnosť	0,00	0,00
563	Kurzové straty	80,00	11,75
568	Ostatné finančné náklady	100,00	66,00
591	Daň z príjmov	0,00	0,00
SPOLU		66 000,00	46 891,22

ORID priebežne pripravuje podklady pre technicko–ekonomické štúdie pre budúcu výstavbu terminálov integrovanej osobnej prepravy v ďalších mestách Košického kraja – Trebišov, Michalovce, Spišská Nová Ves a Rožňava. Na tieto aktivity sme vyčlenili časť finančných prostriedkov v položke účtu č. 518 – Ostatné služby. V rámci budovania jednotného informačného systému spoločnosť pripravuje inštaláciu informačných tabúľ v obciach, ktoré budú ochotné spolufinancovať výstavbu a prevádzku. Jedná sa približne o desať tabúľ a čiastku cca 12 tis. € do konca roka 2011 v položke účtu č. 501 – Spotreba materiálu. V spoločnosti ORID v súčasnosti pracujú 3 zamestnanci a z dôvodu rozvoja v oblasti integrácie verejnej dopravy je potrebné prijať ďalších dvoch zamestnancov, odborníkov pre IDS.

Informácia o príprave výstavby dopravnej infraštruktúry Integrovaného dopravného systému koľajovej dopravy.

V hodnotenom období rokovania pracovnej skupiny (PS) IDS K boli zamerané na zintenzívnenie činnosti prípravy projektov dopravných stavieb v meste Košice a v Košickom kraji. Dňa 16. decembra 2010 na MDVRR SR bola na pracovnej skupine IDS K prerokovaná „Realokácia prostriedkov z Operačného programu doprava 2007 – 2013, prioritná os č. 4 – Infraštruktúra integrovaných dopravných systémov.“ Cieľom realokácie bolo zistiť pripravenosť dopravných stavieb a ich realizovateľnosť v plánovacom období OPD 2007 – 2013. Rozhodujúcou poradou k riešeniu financovania dopravných stavieb v meste Košice a v Košickom kraji bolo rokovanie na MDVRR SR dňa 18.5.2011 za účasti ministra dopravy a vedúcich pracovníkov MDVRR SR, predsedu KSK, primátora mesta Košice a vedenia GR ŽSR, kde bol dohodnutý spoločný postup pre posúdenie realizovateľnosti a zistenia kritických miest v riešení projektovej dokumentácie a investičnej výstavby a čerpania finančných prostriedkov z OPD 2007 – 2013 pre výstavbu vybraných dopravných stavieb v meste Košice a Košickom kraji. Následne sa uskutočnili pracovné porady rozšírenej pracovnej skupiny za účasti projektantov v mesiaci jún 2011. Výsledkom diskusie bolo určenie rizík a kritických miest v riešení projektovej dokumentácie a realizácie investičnej výstavby IDS v plánovacom období OPD 2007 – 2013. Rokovania viedol hlavný poradca ministra dopravy Ing. Marián Kolník, za prítomnosti všetkých zodpovedných účastníkov rokovania PS IDS K a projektantov. Boli zodpovedané všetky otázky legislatívne a prevádzkovo technické. Výsledkom rokovaní bolo určenie dopravných stavieb, ktoré budú realizované v plánovacom období OPD 2007-2013.

Konečným prijímateľom nenávratnej finančnej pomoci sú ŽSR

V OPD 2007 - 2013 sú schválené tieto stavby:

1. Terminál integrovanej osobnej prepravy Moldava nad Bodvou mesto,
2. Elektrifikácia železničnej trate Haniska pri Košiciach – V. Ida – Moldava nad Bodvou mesto,
3. ŽSR IKD, Nám. Maratónu mieru – Staničné námestie s napojením na ŽSR.

Do ďalšieho plánovacieho obdobia OPD 2014-2020 z pripravovaných stavieb sú zaradené tieto stavby:

1. ŽSR, IKD, Terminál Sever – Nám. Maratónu mieru,
2. ŽSR IKD, Terminál Sever – sídlisko Ťahanovce.

1. Terminál integrovanej osobnej prepravy Moldava nad Bodvou mesto, rozpočtové náklady cca 6,0 mil. EUR

Projektovú dokumentáciu stavby spracováva združenie projektantov Metroprojekt Praha a Sudop Praha. V súčasnosti prebiehajú rokovania vo výbere variantného riešenia umiestnenia terminálu integrovanej osobnej prepravy (TIOP) Moldava nad Bodvou mesto. Snahou je dosiahnuť optimálne priestorové riešenie terminálu nie len z pohľadu dopravcov, ale hlavne z pohľadu cestujúcich.

Po rokovaní Odboru dopravy Ú KSK s MDVRR SR bola doriešená otázka financovania projektovej prípravy a samotnej výstavby TIOP. Celá stavba TIOP (železničná a autobusová časť) bude financovaná z OPD 2007-2013.

Spoločnosť ORID spracovala podklady poukazujúce na potrebu budovania terminálu integrovanej osobnej prepravy v meste Moldava nad Bodvou. Ich obsah poukázal na súčasnú dopravnú obslužnosť územia a na význam budovania dopravnej infraštruktúry v regióne. ORID sa naďalej venuje príprave štúdie TIOP Moldava nad Bodvou mesto, v ktorej spracováva podklady potrebné k návrhu nového vedenia liniek pravidelnej autobusovej dopravy (PAD) vykonávanej na základe Zmluvy o službách vykonávaných vo verejnom záujme v regióne Moldavy nad Bodvou.

2. Elektrifikácia železničnej trate Haniska pri Košiciach – V. Ida – Moldava nad Bodvou mesto, rozpočtové náklady cca 28,0 mil. EUR

Spracovanie projektovej dokumentácie realizácie stavby je v súlade s termínmi OPD.

V auguste 2011 bola vyhlásená verejná súťaž na výber zhotoviteľa projektovej dokumentácie vrátane inžinierskej činnosti a autorského dohľadu.

Elektrifikáciou trate sa dosiahne spojenie TIOP Moldava na Bodvou mesto s uzlom v Košiciach vlakovými súpravami napájanými 3 kV, DC. Z uzla v Košiciach bude možné ďalšie napojenie vlakových súprav na ostatné železničné uzly v Košickom kraji. Elektrifikovaná trať bude projektovaná a realizovaná perspektívne na izolačnú hladinu napätia 25 kV, AC.

Záver

Spoločnosť ORID v spolupráci s Odborom dopravy ÚKSK v hodnotenom období bola prínosom pri budovaní IDS verejnej dopravy v Košickom kraji. Pri budovaní systému integrovanej dopravy Slovenskej republiky pôsobí spoločnosť aktívne vo všetkých štruktúrach a spolu s Odborom dopravy Úradu KSK, BID, a.s. Bratislava a MDVRR SR pripravuje systém fungovania integrovanej dopravy a jej financovania v rámci Slovenskej republiky. Poslaním spoločnosti je vybudovanie takej úrovne integrovanej verejnej dopravy, ktorá bude schopná konkurovať individuálnej doprave a spomalí jej prudký nárast a s ním spojené negatíva.

ORID je otvorená pre pristúpenie ďalších spoločníkov (najmä mesta Košice a ďalších miest Košického samosprávneho kraja) na základe koncepcie spracovaného projektu „Inštitucionalizácia integrovaného dopravného systému verejnej osobnej dopravy Košického kraja“ a v zmysle Zakladateľskej listiny.

Zámery výstavby infraštruktúry Integrovaného dopravného systému koľajovej dopravy boli potvrdené dňa 24.6.2011 na tlačovej besede ministra dopravy za účasti predsedu KSK a primátora mesta Košice k zabezpečeniu financovania projektov IDS K z OPD 2007- 2013 v Košickom kraji a meste Košice.

V Košickom samosprávnom kraji a meste Košice budú realizované integrované dopravné stavby v plánovacom období OPD 2007 - 2013 v objeme cca 68,0 mil. EUR.

Výstavbou TIOP v Moldave nad Bodvou mesto a elektrifikáciou železničnej trate Moldava nad Bodvou mesto – Haniska pri Košiciach sa vytvorí komplexný IDS napojením na uzol v Košiciach.